

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Metsäluonnon monimuotoisuus

Mäkelä Pyry

23.9.2020

Mitä luonnon monimuotoisuus on?

- Luonnon monimuotoisuus tarkoittaa luonnossa esiintyvää vaihtelevuutta
- Monimuotoisuutta voidaan tarkastella eri tasoilla, esimerkiksi:
 - lajien sisäinen vaihtelu (geneettinen monimuotoisuus)
 - lajien välinen vaihtelu (lajistollinen monimuotoisuus)
 - eliöyhteisöjen ja niiden elinympäristöjen vaihtelu (ekosysteemien monimuotoisuus)
- Mitä enemmän tarkasteltavalla alueella on kaikenlaista vaihtelevuutta, sitä monimuotoisempi alue on
- Eri alueiden monimuotoisuutta voidaan verrata monimuotoisuusindekseillä

Metsäluonnon monimuotoisuus

- Metsän monimuotoisuuden arvioimisessa auttavat monimuotoisuudesta kertovat rakenne- ja ominaispiirteet
 - Lahopuu: lahot maapuut, pökkelöt, kelot, pystypuut, kolopuut, tuulenkaadot
 - Vanhat lehti- ja havupuut
 - Jalot lehtipuut
 - Palanut puuaines
 - Puuston erirakenteisuus, latvusaukkoisuus
 - Lehtoisuus, kalkkivaikutus, ravinteinen kallioperä
 - Pohjavesivaikutus, lähteisyys ja tihkuisuus
 - Soistuneisuus, lettoisuus, luhtaisuus, korpisuus ja rämeisyys
 - Luonnontilainen vesitalous

Metsäluonnon monimuotoisuus

- Suomen metsät ovat yksipuolisia verrattuna luonnontilaan
- Suomen metsäluonnon monimuotoisuuden väheneminen näkyy tutkimuksissa:
 - 76 % metsäluontotyypeistä on uhanalaisia eli vaarassa hävitä luonnosta (Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018)
 - 31,2 % kaikista uhanalaisiksi arvioiduista lajeista elää ensisijaisesti metsissä (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019)

Hömötiainen (erittäin uhanalainen)

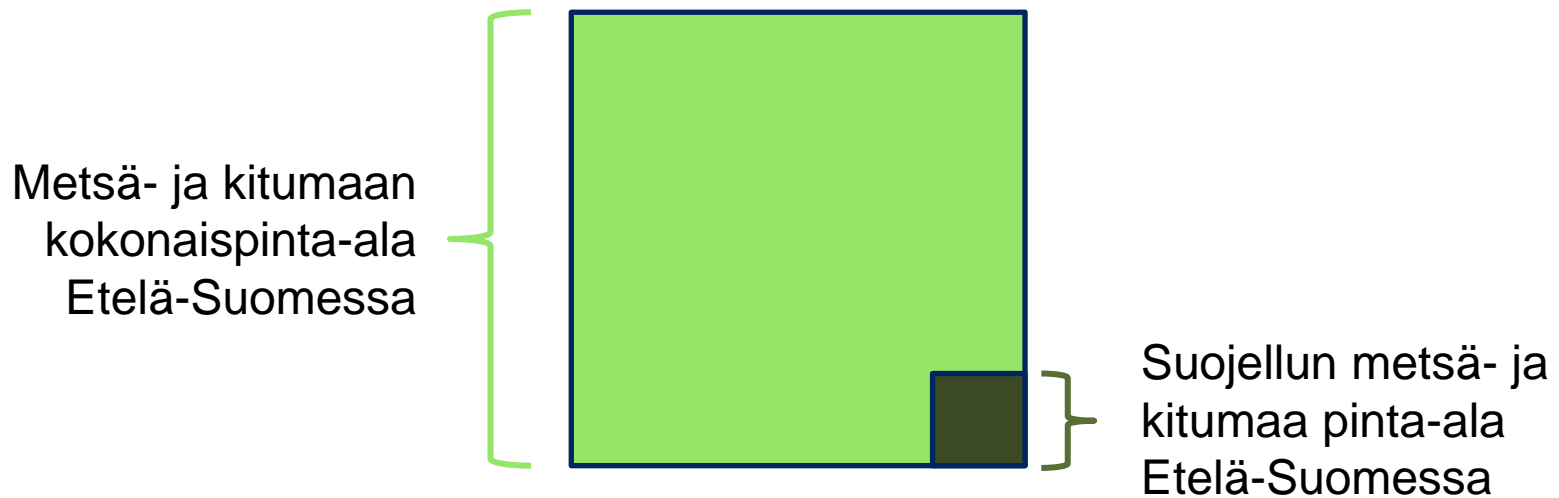

Kuva: Simo Jokinen

Metsäluonnon monimuotoisuus

- Etelä-Suomessa metsä- ja kitumaan kokonaispinta-alasta on lakisääteisesti suojeltu 4,1 % (LUKE 2019)
 - Etelä-Karjalassa vastaava suojeluosuus on 2,0 %
= koko maan heikoin suojeluosuus

Metsäluonnon monimuotoisuus

- Metsä kehittyy ajan myötä itsestään monimuotoiseksi, kun sinne syntyy luontaisen kehityksen kautta monimuotoisuuden kannalta tärkeitä ominaispiirteitä
- Metsien suojelu on tärkeä osa metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamista
 - METSO-ohjelma

Metsäluonnon monimuotoisuus

- Metsäluonnon monimuotoisuuden väheneminen voidaan pysäyttää
- Lisäämällä suojeltujen metsien pinta-alaa
 - METSO-ohjelma
- JA
- Ottamalla metsätalous-toimissa nykyistä paremmin huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät rakennepiirteet
 - Lahopuut, säästöpuut, luonnontilainen vesitalous, lehtisekapuusto, lehdot...